

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра криміналістики

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол №____ від____ 2017 р.)

П Р О Г Р А М А
навчальної дисципліни
«Судова експертиза»
(обов'язкова)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2017

Програма навчальної дисципліни «**Судова експертиза**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор;
Авдєєва Галина Костянтинівна, доцент, кандидат юридичних наук;
Колеснікова Інна Анатоліївна, асистент, кандидат юридичних наук;
Демидова Євгенія Євгеніївна, асистент, кандидат юридичних наук;
Яремчук Вікторія Олегівна, асистент, кандидат юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики, протокол № ____ від _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ В.Ю. Шепітько

Оглав

1.	Вступ.....	4
2.	Опис навчальної дисципліни	9
3.	Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4.	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
	Ошибка! Закладка не	
	значення	
4.1.	Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	11
4.2.	Самостійна робота здобувачів вищої освіти	12
4.3.	Освітні технології та методи навчання.....	13
4.4.	Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	14
4.5.	Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	19
4.6.	Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.....	26
	Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	28
	
	Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей.....	31
	Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни	Ошибка! Закладка не
	значення	

1. Вступ

1. Цілі та завдання навчальної дисципліни.

«Судова експертиза» належить до дисциплін, засвоєння яких становить фундамент формування у юриста з першим освітньо-кваліфікаційним рівнем вищої освіти «бакалавр» високого рівня знань щодо основних теоретичних і процесуальних зasad судової експертизи, ролі і місця судової експертизи, як галузі науки криміналістики, у судочинстві, її взаємозв'язку з іншими галузями криміналістики, юридичними та іншими науками; опанування умінь та практичних навичок призначення і проведення судових експертиз, самостійного формулювання питань експертові, оцінки висновку експерта, використання висновків експерта у судочинстві як одного із джерел доказів.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Судова експертиза» є:

- опанування студентами чинного законодавства та відомчих нормативних актів України, які регулюють питання призначення та проведення судових експертиз;
- детальне вивчення основних видів судових експертиз;
- освоєння основних експертних методик;
- формування уявлень про сутність ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних завдань судової експертизи;
- оволодіння правилами, методами, прийомами та засобами експертної техніки;
- набуття навичок застосування методики вирішення ідентифікаційних та діагностичних експертних завдань;
- освоєння теоретичних основ та сучасних можливостей нових видів судових експертиз;
- набуття навичок логічного, критичного і системного аналізу компетенції судового експерта;
- складання проектів постанов про залучення експерта;

– опанування механізму взаємодії слідчого (суду, адвоката) з судовими експертами, спираючись на знання кримінального процесуального, цивільного процесуального, господарського процесуального права тощо.

2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:

а) навчальна дисципліна відноситься до циклу професійно-практичних дисциплін;

б) при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з наступних дисциплін – «Криміналістика», «Кримінальний процес», «Цивільний процес», «Господарський процес», «Адміністративний процес», «Судова бухгалтерія», «Юридична психологія», «Логіка», «Філософія» та інших дисциплін у сфері юридичних, технічних та природничих наук;

в) основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін – «Практикум з криміналістики», «Призначення та проведення криміналістичних експертиз», «Судова експертологія: поняття, структура, завдання, функції», «Судовий експерт: поняття, правовий статус, професіограма», «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності», «Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності» та ін.;

3. Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1.Знання законодавства України про судову експертизу.

ПК – 2.Знання історії використання спеціальних знань у судочинстві.

ПК – 3.Знання системи, функцій та організаційних зasad судово-експертних установ в Україні.

ПК – 4.Знання нормативно-правових зasad судово-експертної діяльності.

ПК – 5. Знання сутності завдань різних видів судових експертиз.

ПК – 6.Знання сутності ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних завдань судової експертизи.

ПК – 7. Знання проблемних питань класифікації судових експертиз..

ПК – 8. Знання видів експертних методик, їх характеристики та структури.

ПК – 9. Уміння моделювати механізм взаємодії об'єктів під час експертного експерименту.

ПК – 10. Знання правил, методів, прийомів і засобів експертної техніки.

ПК – 11. Навички застосування науково-технічних засобів для виявлення, фіксації і дослідження об'єктів судової експертизи.

ПК – 12. Здатність правильно застосовувати на практиці набуті теоретичні знання та норми чинного законодавства.

ПК – 13. Навички застосування методики вирішення ідентифікаційних та діагностичних експертних завдань.

ПК – 14. Знання теоретичних основ та сучасних можливостей нових видів судових експертиз.

ПК – 15. Знання класифікації судових експертиз за різними підставами.

ПК – 16. Навички логічного, критичного і системного аналізу компетенції судового експерта.

ПК – 17. Навички консультування з питань призначення судових експертиз.

ПК – 18. Навички самостійної підготовки проектів постанов про залучення експерта.

ПК – 19. Здатність до критичного та системного аналізу результатів експертного дослідження під час оцінки висновку експерта.

ПК – 20. Знання процесу експертного дослідження, його основних стадій та їх характеристики.

ПК – 21. Уміння формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході судово-експертної діяльності і потребують спеціальних професійних знань.

ПК – 22. Уміння аналізувати результати порівняльного експертного дослідження та вірно формулювати експертні висновки.

Експлікація загальних і професійних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

4. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти.

У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

Модуль 1:

РНС НД – 1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних і процесуальних засад судової експертизи.

РНС НД – 2. Пояснювати природу й зміст різних об'єктів судової експертизи і особливості їх експертного дослідження.

РНС НД – 3. Виявляти проблеми у правовому регулюванні судової експертизи і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.

РНС НД – 4. Демонструвати знання та розуміння особливостей призначення різних видів судових експертиз.

РНС НД – 5. Визначати особливості вирішення ідентифікаційних і діагностичних завдань судової експертизи в різних видах судової експертизи з урахуванням специфіки їх предмета і методів експертного дослідження.

РНС НД – 6. Надавати консультації щодо можливостей різних видів судової експертизи і формулювання питань експертові.

РНС НД – 7. Використовувати експертну термінологію у процесі професійної діяльності.

РНС НД – 8. Вживати організаційно-правові заходи щодо дотримання прав і основних свобод людини під час призначення та проведення судових експертиз.

Модуль 2:

РНС НД – 1. Здійснювати критичний і системний аналіз висновку експерта.

РНС НД – 2. Характеризувати процесуальний статус експерта і спеціаліста.

РНС НД – 3. Виявляти експертні недоліки і помилки у тексті висновку експерта.

РНС НД – 4. Проаналізувати факти дотримання принципів судової експертизи при ознайомленні з текстом висновку експерта.

РНС НД – 5. Визначати методи та методики експертного дослідження для дослідження різних об'єктів судової експертизи.

РНС НД – 6. Розкрити механізм взаємодії об'єктів трасологічної експертизи.

РНС НД – 7. Здатність продемонструвати знання і розуміння процесу експертного дослідження та його основних стадій.

РНС НД – 8. Здатність формулювати питання експертам різних експертних спеціальностей.

РНС НД – 9. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз результатів порівняльного експертного дослідження.

РНС НД – 10. Підготувати проекти постанови про залучення експерта.

РНС НД – 11. Застосовувати набуті знання для висування експертних версій та формулювання експертних прогнозів методами моделювання та реконструкції.

РНС НД – 12. Виокремлювати загальні і окремі ознаки об'єктів судової експертизи і формулювати обґрунтовані експертні висновки.

РНС НД – 13. Відшуковувати інформацію щодо призначення та проведення судових експертиз і використовувати інформаційні технології і бази даних для професійної діяльності суб'єктів судової експертизи.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

5. Модуляризація компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни.

Експлікація модуляризації компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС: 3,5	Рівень освіти – перший(бакалаврський) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність –081 «Право»	Обов'язкова Модуль 1 Лекції: 16 Практичні заняття: 6 Самостійна робота: 30
Кількість модулів: 2		Модуль 2 Лекції: 10 Практичні заняття: 16 Самостійна робота: 27 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)
Загальна кількість годин:105		
Тижневих годин: 2-4		

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні засади судової експертизи

Сутність спеціальних знань. Історія та форми використання спеціальних знань у судочинстві. Нормативно-правові засади та принципи судово-експертної діяльності. Поняття та предмет судової експертизи. Завдання судової експертизи, їх класифікація. Сутність ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних завдань судової експертизи. Поняття об'єкта судової експертизи. Класифікація об'єктів судових експертиз. Класифікація експертних методів, їх аналіз. Сутність властивостей і ознак об'єкту судової експертизи, їх класифікація. Поняття експертних методик, їх види, характеристика та структура. Типові методики вирішення ідентифікаційних та діагностичних

експертних завдань, їх етапи. Проблеми алгоритмізації діяльності експерта. Класифікації судових експертіз за різними підставами. Поняття класу, роду та виду судової експертизи. Спірні питання класифікації судових експертіз. Трасологічна експертиза, її види та підвиди. Наукові основи експертіз слідів рук людини; експертізи слідів ніг людини, її взуття, шкарпеток, панчіх; експертізи слідів рукавичок, одягу людини, слідів пошкоджень на об'єктах, слідів нашарувань на об'єктах. Експертиза слідів ніг (лап) тварини; експертиза знарядь, агрегатів, інструментів, холодної зброї і залишених ними слідів. Сутність ідентифікації цілого за частинами, експертізи слідів знаряддя та інструментів; експертізи слідів транспортних засобів; експертізи замикальних та контрольних засобів; експертізи рельєфних знаків на металі, пластмасі та інших матеріалах; експертізи вузлів та петель. Проблемні питання, що вирішуються експертом при проведенні різних видів трасологічних експертіз. Наукові основи почеркознавчої експертізи, лінгвістичної експертізи мовлення, технічної експертізи документів, експертізи зброї та слідів і обставин її використання, фототехнічної, портретної, інженерно-технічної експертізи та ін. Предмет, об'єкти та завдання експертізи матеріалів, речовин та виробів. Поняття та класифікація мікрочастин, їх значення при розслідуванні злочинів. Можливості дослідження мікрочастин в межах різних видів експертіз. Наукові основи експертізи у сфері інтелектуальної власності, експертізи голограм, відео- та звукозапису. Сутність та сучасні можливості телекомуникаційної експертізи, генотипоскопічної та інших нових видів судових експертіз.

Модуль 2. Призначення та проведення судових експертіз

Система та функції судово-експертних установ України, організація їх діяльності. Судово-експертні установи Міністерства Юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства оборони, служби безпеки України, митної служби. Недержавні судово-експертні установи. Судовий експерт, його процесуальний статус. Комpetенція та компетентність судового експерта. Професійні та

кваліфікаційні вимоги, що пред'являються до державного судового експерта. Підготовка судових експертів. Атестаційні та експертно-кваліфікаційні комісії, їх склад і повноваження. Порядок атестації та переатестації судового експерта. Свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта. Порядок залучення експерта. Структура постанови слідчого про залучення експерта. Особливості проведення судової експертизи у суді. Підстави призначення додаткової, повторної, комплексної, комісійної експертиз. Порядок отримання зразків для експертизи, їх види. Процес експертного дослідження, його основні стадії та їх характеристика. Експертна ініціатива: спонукальні мотиви, межі, форми прояву. Внутрішнє переконання експерта та особливості його формування. Експертні помилки: їх види, класифікація. Порядок рецензування висновків експерта. Зміст і структура експертного висновку. Суб'єкти оцінки висновку експерта. Оцінка висновку експерта в умовах змагального кримінального процесу. Оцінка висновку органом, що призначив експертизу. Критерії оцінки висновку експерта. Допомога спеціаліста в оцінці висновку експерта.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Навчальна дисципліна «Судова експертиза» реалізується в межах багатоманітної цілісної системи організаційних форм освітнього процесу та видів занять. Форма організації навчального процесу дисципліни «Судова експертиза» – є певний спосіб організації, побудови й проведення навчальних занять, у яких реалізуються зміст навчальної роботи, дидактичні завдання і методи навчання.

Форми організації освітнього процесу дисципліни «Судова експертиза» наступні:

- навчальний процес;
- контроль, оцінювання та облік знань, умінь і навичок студентів;
- організація науково-дослідної роботи студентів.

Навчальний процес при вивченні дисципліни «Судова експертиза» включає наступні види навчальних занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти – особлива форма навчальної діяльності, спрямована на формування самостійності студентів і засвоєння ними сукупності знань, умінь, навиків, що здійснюється за умови запровадження відповідної системи організації всіх видів навчальних занять.

Призначенням самостійної роботи студента є формування самостійності як риси особистості і засвоєння знань, умінь, навиків.

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає повтор лекційного матеріалу за конспектом лекцій, більш поглиблене освоєння матеріалу (в межах дисципліни) за підручниками і науковими джерелами при допомозі у вигляді роз'яснень окремих питань і поточному контролі з боку викладача, які не пригнічують ініціативу студента, а привчають його самостійно вирішувати питання організації, планування, контролю за своєю навчальною діяльністю, виховуючи самостійність, як особисту рису характеру.

Самостійна робота студента здійснюється у таких формах: вивчення нового матеріалу (читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеоматеріалів; аналіз висновків експерта та ін.); поглиблене вивчення матеріалу (підготовка до практичних занять та лабораторних робіт); вивчення матеріалу з використанням елементів творчості (виконання лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій та ін.).

4.3. Освітні технології та методи навчання

Освітні технології:

- проблемне навчання - тип розвиваючого навчання, суть якого полягає у формулюванні проблемних завдань, проблемному викладі й поясненні знань викладачем, у різноманітній самостійній роботі студентів;
- технологія студентоцентристського навчання, яка передбачає зосередження на студенті і його потребах і ґрунтуються на створенні максимально можливих умов для розвитку його здатності до самоосвіти, самовизначення, самостійності і самореалізації себе у сфері професійної діяльності;
- технологія інтенсифікації навчання (багаторазове повторення теоретичних зasad судової експертизи; обов'язковий поетапний контроль; модульне вивчення матеріалу; динаміка складності навчального матеріалу тощо);
- аудіовізуальні технології навчання (перегляд відповідно до тем практичних занять навчальних відеофільмів, відеозаписів і їх уривків, презентацій, графічного матеріалу у цифровій формі тощо) та ін.

Методи навчання, які мають високу емоційну привабливість та професійну необхідність:

- дискусія щодо проблемних питань використання спеціальних знань у судочинстві;
- ділові ігри, вирішення фахових завдань за допомогою комплексного використання знань з загальноосвітніх та фахових дисциплін;
- імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій, імітаційні ситуації, ділові ігри, розігрування ролей, вирішення конкретних експертних завдань тощо);
- використання комп’ютерних інформаційних, інформаційно-пошукових і моделюючих систем;

– інтерактивні методи навчання – організація пізнавальної й комунікативної діяльності, упродовж якої студенти залучаються в процес пізнання, мають можливість розуміти й рефлексувати з приводу того, що вони знають і над чим міркують (виконання творчих завдань, робота в малих групах, інтерактивні лекції, робота з наочними приладами, відео- й аудіоматеріалами, групове обговорення складних і дискусійних питань і проблем та ін.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

1. Поточний контроль знань студентів (види, фонд оціночних засобів, порядок формування оцінок за дисципліною).

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Судова експертиза» здійснюється викладачем, який проводить практичні заняття протягом одного навчального семестру.

Видами поточного педагогічного контролю є:

1) Тематичний (який передбачає систематичне, регулярне оцінювання: активності роботи та якості відповідей студентів на практичних заняттях за кожною темою, рівня розв'язання ситуаційних завдань, активності участі у дискусіях тощо; активності участі студентів у виконанні практичної частини лабораторних робіт; якості виконання та оформлення результатів проведених лабораторних робіт; якості результатів самостійної роботи студентів; якості виконання контрольних завдань, тестів тощо);

2) Рубіжний (періодичний): модульний.

Рубіжний контроль у формі «Модуля» здійснюється наприкінці розгляду кожного відповідного тематичного блоку (Модулю).

Завданнями ПМК є перевірка оволодіння та розуміння навчального матеріалу відповідного модуля, здатності осмислити зміст теми чи розділу навчальної програми, умінь застосувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.

Фонди оціночних засобів для проведення поточного контролю успішності студентів включають:

- контрольні запитання до тем практичних занять;
- ситуаційні завдання для практичних занять (кейс-вимірювачі);
- завдання до виконання лабораторних робіт;
- завдання для роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками);
- завдання щодо відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів;
- завдання до проведення ділових ігор;
- завдання для самостійної роботи;
- перелік основної та додаткової літератури для самостійного вивчення та аналізу;
- перелік нормативно-правових актів;
- тематика науково-дослідної роботи студентів.

Перелік тестів, питань та завдань, порядок і час їх складання, критерії оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року, що передує їх проведенню.

Порядок формування оцінок за дисципліною:

Оцінювання за результатами поточного контролю здійснюється за бально-рейтинговою системою в такому порядку:

Модуль №1 – від 0 до 20 балів;

Модуль №2 – від 0 до 20 балів;

Кількість балів за кожен модуль визначає рівень сформованих компетентностей за результатами засвоєння матеріалу відповідного змістового модуля (відмінний, типовий, пороговий) і формується на підставі комплексного оцінювання: активності та якості роботи студентів на практичних заняттях, активності участі у виконанні практичної частини лабораторних робіт, якості викладення та оформлення їх результатів, результатів опрацювання додаткових

питань, вивчення конспектів лекцій, нормативно-правових актів, основної та додаткової літератури, результатів самостійної роботи студентів та ін.

При оцінюванні самостійної роботи студента приймаються до уваги наступні результати: підготовка наукових статей, тез наукових доповідей, їх публікація, участь у наукових (науково-практичних) заходах інші результати самостійної роботи.

Загальна максимальна кількість балів за результатами поточного педагогічного контролю складає 40 балів.

Підсумки поточного педагогічного контролю проставляються у відомості за накопичувальним принципом і є підставою допуску до підсумкового контролю знань (іспиту). Якщо студент за період вивчення навчальної дисципліни набрав за підсумками рубіжного (модульного) поточного педагогічного контролю (2 модульні контролі) менше 50% від максимальної кількості балів (тобто, від 0 до 19 балів), то він до підсумкового контролю знань (іспиту) не допускається.

2. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється наприкінці вивчення всього курсу навчальної дисципліни (викладачем, який читає лекції).

Видом підсумкового педагогічного контролю є іспит.

Фонди оціночних засобів для проведення підсумкового контролю успішності студентів включають:

- екзаменаційні питання до іспиту;
- портфоліо публікацій результатів науково-дослідної роботи, відзнак і нагород за результатами участі у наукових, практичних, навчальних заходах за напрямком навчальної дисципліни (конференціях, круглих столах, семінарах, олімпіадах, конкурсах, турнірах тощо).

Шкала оцінювання результатів навчання студентів.

Завданням іспиту з навчальної дисципліни «Судова експертиза» є перевірка якості оволодіння студентом предметними компетентностями в цілому, здатності застосовувати набуті знання під час аргументації своєї позиції при розв'язанні модельованих практичних ситуацій, з приводу дискусійних

питань, оцінка якості сформованих практичних вмінь та навичок застосування криміналістичних засобів тощо.

Іспит з навчальної дисципліни «Судова експертиза» здійснюється за екзаменаційними білетами, що містять по три питання, і проводиться в усній формі. Перелік екзаменаційних питань, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, порядок і час складання іспиту визначаються кафедрою і доводяться до студентів на початку навчального року, що передує їх проведенню.

Результати відповіді студента на іспиті оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів. При проведенні іспиту оцінка повинна бути кратна 5 (0, 35, 40, 45, 50, 55, 60).

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається з суми балів за результатами поточного (модульного) контролю та підсумкового контролю (за умови, що на іспиті студент набрав 35 балів і вище).

Якщо на іспиті студент набрав 0 балів, тобто отримав незадовільну оцінку, загальна підсумкова оцінка включає лише результати поточного (модульного) контролю.

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати в балах поточного (модульного) контролю та підсумкового контролю. Підсумкове (кінцеве) оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, після чого кінцева сума балів переводиться в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89

C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язкий повторний курс		1 – 19

3. Критерії і рівні оцінювання результатів навчання (пороговий, типовий, відмінний).

Рівні оцінювання результатів навчання студентів передбачають їх диференціацію на: відмінний (відповідає високим вимогам - оцінка А), типовий (відповідає середнім і вище середнього рівня вимогам – оцінки В і С) і пороговий (відповідає мінімальним і вище мінімального рівня вимогам – оцінки D і E) рівні за вимогами до компетентностей здобувачів освітнього ступеня відповідно до міри засвоєння нормативного змісту підготовки:

3.1. Відмінний рівень. Досягнення цього рівня означає дуже добре чи відмінне оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. Студент демонструє наявність високого рівня сформованих практичних навичок та вмінь може вільно застосовувати їх у складних ситуаціях. Для відмінного рівня характерна наявність зв'язку між різними знаннями з точки зору цілісного підходу, тому студент може здійснити

аналіз певної інформації у контексті системності знань. Студент самостійно обирає найбільш оптимальні методи теоретичного дослідження і практичної роботи і ефективно застосовує їх і у всіх заданих йому питаннях.

3.2. Типовий рівень. Досягнення цього рівня означає середнє чи добре оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. Студент може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички як в простих, так і в складних ситуаціях. Для типового рівня характерна наявність зв'язку між окремими знаннями, проте з точки зору цілісного підходу відчувається недостатність умінь і практичних навичок з оцінювання відповідної інформації у контексті сукупності знань. Студенту відомі важливі і деякі специфічні методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, він також може самостійно обирати більшість з відомих йому методів та застосувати їх у заданих ситуаціях. Властиве засвоєння основної літератури та знання окремих положень додаткових літературних джерел. Загальні компетентності розкриваються у більшості ситуацій.

3.3. Пороговий рівень. Досягнення цього рівня означає слабке чи задовільне оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. У простих ситуаціях студент може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички, але не здатний цього зробити при підвищенні рівня складності ситуації. Для порогового рівня характерна фрагментарність знань. Студенту в цілому відомі важливі методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, але він не може самостійно орієнтуватися в ситуаціях їх використання. Загальні компетентності розкриваються в одиничних ситуаціях.

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

1. Нормативно-правові акти.

Кримінальний процесуальний кодекс України. Із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88.

Цивільний процесуальний кодекс України. Із змінами і доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Господарський процесуальний кодекс України. Із змінами і доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

Кодекс адміністративного судочинства України. Із змінами і доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

Про судову експертизу. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 28, ст.232. Із змінами і доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень (у редакції від 31.07.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Інструкція про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах внутрішніх справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Інструкція про проведення судово-медичної експертизи від 17.01.1995. № 6. Чинна редакція. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1597-14>

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та атестацію судових експертів Експертної служби МВС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Положення про експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Порядку присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах : Постанова Пленуму Верховного суду України. Із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.

2. Підручники, навчальні посібники, монографії, статті тощо.

Підручники, навчальні посібники, монографії

Авдєєва Г. К. Судова експертиза контрафактної аудіовізуальної продукції: Монографія / За ред. проф. Шепітька В.Ю. – Х. : Право, 2006. – 192 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1880211/>

Авдєєва Г.К., Рябухіна В.О. Українсько-російський словник спеціальних термінів криміналістичної експертизи холодної зброї. – Х.: ХНДІСЕ, 2008. – 208 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1785199/>

Демидова Є. Є. Тактика допиту обіznаних осіб : монографія / Є. Є. Демидова ; за ред. В. Ю. Шепітька ; НУ ЙОАУ ім. Я. Мудрого. – Х. : Апостіль, 2013. – 232 с.

Експертизи у судовій практиці / За заг. ред. В.Г. Гончаренка. - К.: Юрінком Інтер, 2004. – 388 с. – Режим доступу: http://adhdportal.com/book_3638_chapter_97_ZMST.html

Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 504 с.

Інноваційні підходи до використання спеціальних знань у правозастосовній діяльності / Інноваційні засади техніко-криміналістичного

забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : Монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва [та ін.]. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. – Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2017. – С. 108-144.

Ковальов К.М. Дослідження документів, виготовлених за допомогою лазерних принтерів: метод. реком. / К. М. Ковальов, В.Л. Попов. – К.: ДНДЕКЦ, 2009. – 18 с.

Коновалова В.О. Використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві / Коновалова В.О. Вибрані твори. – Х.: Апостіль, 2012. – С. 466-506.

Криміналістика : підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В.А. Журавель [та ін.] : за ред. В. Ю. Шепітька. – 5-те вид. переробл. та допов. – К. : ІнЮре, 2016. – 640 с.

Криміналістичне документознавство : практ. посіб. / В. В. Бірюков, В. В. Коваленко, Т. П. Бірюкова, К. М. Ковальов; За заг. ред. В. В. Бірюкова. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2007. – 332 с.

Методика дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів. – К.: МВСУ та МЮУ, 1999. – 31 с.

Настільна книга слідчого / В. Ю. Шепітько, М. І. Панов, В. О. Коновалова [та ін.]. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2011. – 736 с.

Основи судової експертизи : навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліф. судового експерта / авт.-уклад. : Л. М. Головченко, А. І. Лозовий [та ін.]. – Харків : Право, 2016. – 928 с.

Сегай М. Я. Судебная экспертиза материальных следов-отображений (проблемы методологии) / М. Я. Сегай, В. К. Стринжа. – К.: Ин Юре, 1997. – 174 с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Теорія і методологія комплексної експертизи контактно-слідової взаємодії об'єктів : монографія / Е. Б. Сімакова-Єфремян. – Х. : Гриф, 2004. – 176 с.

Сучасні можливості судових експертиз // Практикум з криміналістики: навч. посібн. / за ред. В. Ю. Шепітька. – К.: Ін Юрe, 2013. – С. 92-106. – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/2414982/>

Типи вузлів і петель: довід. для праців. правоохорон. органів / В. Ю. Шепітько, Г. К. Авдеєва, С. В. Волобуєва [та ін.]. – Х.: Право, 2007. – 116 с. – Режим доступу: <http://dspace.nulau.edu.ua/handle/123456789/273>

Шепітько В. Ю. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності : науково-практичний посібник / В. Ю. Шепітько. – Х. : ВКФ «Гриф», 2003. – 112 с.

Шепітько. В. Ю. Використання спеціальних знань в юрисдикційному процесі. Проблеми експертного забезпечення правосуддя / Шепітько В. Ю. Вибрані твори. – Х.: Апостіль, 2010. – С. 491-498.

Шерстюк В. М. Словник основних термінів судових експертиз (теорія, організація та нормативно-правове регулювання) / В.М.Шерстюк (кер. авт. кол.). – Сімф.: КримНДІСЕ, 2008. – 182 с.

Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монограф. / В. М. Шерстюк; за ред. В. Ю. Шепітька. – Сімф.: ООО «ДІАЙПГ», 2008. – 196 с.

Щербаковский М. Г. Судебные экспертизы: учеб.-теорет. пособие / М. Г. Щербаковский. – Х.: Эспада, 2005. – 536 с.

Яремчук В. О. Організація і тактика заступення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія / В. О. Яремчук; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Х.: Апостіль, 2015. – 212 с.

Ястреб I. C. Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності // I.C. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. – Одеса, 2015. – 228 с.

Наукові статті

Авдеєва Г. К. Влияние субъективного фактора на формирование внутреннего убеждения судебного эксперта // Криминалист первопечатный.

Вип. 10. – Х.: Видавнича агенція «Апостіль», 2015. – С. 62-74.
<http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/11392>

Авдеева Г. К. Проблемы назначения судебной экспертизы в уголовном процессе Украины // Криміналістика та судова експертиза: наука, навчання, практика: зб. наук. пр. у 2-х т. – Х.: Видавнича агенція «Апостіль», 2014. – Т. 2. – С. 94-102.

Авдєєва Г. К. Використання спеціальних знань у боротьбі з комп’ютерною злочинністю // Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка : Наук.-теоретич. журнал. – Вип. №1 (73). – Суми, 2016. – С. 268–277.

Авдєєва Г. К. Проблеми формування методів судової експертизи // Питання боротьби зі злочинністю. Збірник наук. праць. Вип. 14. – Х.: Вид-во «Кроссрруд», 2007. – С. 214-224.

Клименко Н. И. Экспертные ошибки и их причины / Н. И.Клименко // Криминалистика и судебная экспертиза: респ. межвед. науч.-метод. сб. – К.: Вища школа, 1988. – № 37. – С. 35-38.

Надгорный Г. М. О понятии предмета судебной экспертизы // Криминалистика и судебная экспертиза. / Г. М. Надгорный. – К.: Вища школа, 1989. – Вип. 38. – С. 10-15.

Прохоров-Лукин Г. В. Предмет судебной экспертизы и общие основания деления экспертных задач на категории. // Криминалистика и судебная экспертиза. / Г. В. Прохоров-Лукин. – К.: МЮ Украины, 2001. – Вип. 50. – С. 3-15.

Сегай М. Я. Судебная экспертология: объект, предмет, природа и система науки. // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. / М. Я. Сегай. – Х.: Право, 2003. – Вип. 3. – С. 25-32.

Сегай М. Я. Судебная экспертология: объект, предмет, природа и система науки. // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. / М. Я. Сегай. – Х.: Право, 2003. – Вип. 3. – С. 25-32.

Шепітько В. Ю. Теоретико-методологічні засади судової експертизи / В. Ю. Шепітько [та ін.]. / Правова доктрина України : У 5 т. / Нац. акад. прав.

наук України; редкол. В. Я. Тацій [та ін.]. – Х. : Право, 2013. – Т. 5 : Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку. – С. 1065-1151.

Шепітько. В. Ю. Методи пізнання в судовій експертизі / В. Ю. Шепітько, В. В. Седнєв / Правова доктрина України : У 5 т. / Нац. акад. прав. наук України; редкол. В. Я. Тацій [та ін.]. – Х. : Право, 2013. – Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку. – С. 1118-1128.

Шепітько, В. Ю. Принципи судово-експертної діяльності / В. Ю. Шепітько, В. Н. Шерстюк / Право України. – 2012. – № 9/10. – С. 398-402.

Шепітько, В. Ю. Проблема побудови професограми судового експерта / В. Ю. Шепітько, В. М. Шерстюк / Правова доктрина України : У 5 т. / Нац. акад. прав. наук України; редкол. В. Я. Тацій [та ін.]. – Х. : Право, 2013. – Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку. – С. 1142-1151

Шепітько, В. Ю. Проблеми формування внутрішнього переконання та прийняття рішень судовим експертом / В. Ю. Шепітько, В. М. Шерстюк / Правова доктрина України : У 5 т. / Нац. акад. прав. наук України; редкол. В. Я. Тацій [та ін.]. – Х. : Право, 2013. – Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку. – С. 1133-1141.

Шепітько В.Ю. Проблеми використання спеціальних знань крізь призму сучасного кримінального судочинства в Україні // Судова експертиза: наук.-практ. журнал. – № 1.– К.: Вид. дім «Ін Юре», 2014. – С. 11-18.

Шепітько В.Ю. Психологічні закономірності в судово-експертній діяльності // Актуальні питання судової експертизи та криміналістики: Зб. матер. засідання “круглого столу”, присвяченого 85-річчю створення ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса (11-12 листопада 2008 р.). – Х., 2008. – С.24-26.

Шепітько В.Ю. Роль судової експертизи у сучасній моделі кримінального судочинства // Теорія і практика судової експертизи: збірник матеріалів круглого столу / редкол.: Кобилянський О.Л., Чорноус Ю.М., Свобода Э.Ю. –

К.: Навчально-науковий інститут № 2 Національної академії внутрішніх справ, 2016. – С. 358-361.

Шерстюк В. Н. Класифікація судових експертіз // Теорія і практика судової експертизи і криміналістики / В. Н. Шерстюк. – Х.: Право, 2002. – Вип.2. – С. 88-94.

3. Інтернет-ресурси.

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Електронний репозитарій ДВНЗ Ужгородського національного університету - <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Автоматизоване робоче місце слідчого «Інсайт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sledovatel.com.ua>.

Міністерство внутрішніх справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua>.

Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.nlu.edu.ua>.

4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни (за наявності)

Підручники, науково-методичні та науково-практичні посібники, наукові монографії та статті вчених кафедри криміналістики НЮУ імені Ярослава Мудрого щодо проблем застосування спеціальних знань у кримінальному провадженні (в т. ч. – в електронному вигляді). Колекції висновків трасологічних, судово-балістичних, вибухотехнічних, пожежно-технічних,

фоноскопічних, психологічних, портретних, хімічних, комп'ютерно-технічних, товарознавчих, авторознавчих та інших видів експертних висновків. Комп'ютерний зал, оснащений комп'ютерами, які мають доступ до мережі Інтернет, та сучасними навчальними матеріалами у цифровому вигляді. Електронна інформаційна база даних методик судової експертизи та висновків експерта, систематизована за видами судових експертиз. Колекція навчальних та науково-популярних відеоматеріалів щодо призначення і проведення судових експертиз різних видів. Спеціалізовані набори науково-технічних засобів для отримання практичних навичок з виявлення, фіксації та дослідження об'єктів судової експертизи (в т. ч. – мікрооб'єктів). Засоби для роботи з об'єктами судової експертизи: вимірювальна та освітлювальна техніка, лупи, мікроскопи, цифрові фотокамери, дактилоскопічні порошки та пензлі, різноманітні інструменти та ін.

Додаток 1**Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни**

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	<p>ПК – 2. Знання історії використання спеціальних знань у судочинстві.</p> <p>ПК – 3. Знання системи, функцій та організаційних зasad судово-експертних установ в Україні.</p> <p>ПК – 6. Знання сутності ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних завдань судової експертизи.</p> <p>ПК – 15. Знання класифікації судових експертіз за різними підставами.</p>
ЗК – 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.	<p>ПК – 8. Знання видів експертних методик, їх характеристики та структури.</p> <p>ПК – 9. Уміння моделювати механізм взаємодії об'єктів під час експертного експерименту.</p> <p>ПК – 10. Знання правил, методів, прийомів і засобів експертної техніки.</p> <p>ПК – 11. Навички застосування науково-технічних засобів для виявлення, фіксації і дослідження об'єктів судової експертизи.</p> <p>ПК – 13. Навички застосування методики вирішення ідентифікаційних та діагностичних експертних завдань.</p> <p>ПК – 20. Знання процесу експертного дослідження, його основних стадій та їх характеристики.</p> <p>ПК – 21. Уміння формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході судово-експертної діяльності і потребують спеціальних професійних знань.</p>
ЗК – 3. Уміння планувати, організовувати і контролювати власну діяльність.	<p>ПК – 9. Уміння моделювати механізм взаємодії об'єктів під час експертного експерименту.</p> <p>ПК – 12. Здатність правильно застосовувати на практиці набуті теоретичні знання та норми чинного законодавства.</p> <p>ПК – 18. Навички самостійної підготовки проектів постанов про залучення експерта.</p> <p>ПК – 21. Уміння формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході</p>

	судово-експертної діяльності і потребують спеціальних професійних знань.
ЗК – 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.	<p>ПК – 21. Уміння формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході судово-експертної діяльності і потребують спеціальних професійних знань.</p> <p>ПК – 22. Уміння аналізувати результати порівняльного експертного дослідження та вірно формулювати експертні висновки.</p>
ЗК – 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.	<p>ПК – 8. Знання видів експертних методик, їх характеристики та структури.</p> <p>ПК – 4. Знання нормативно-правових засад судово-експертної діяльності.</p> <p>ПК – 7. Знання проблемних питань класифікації судових експертиз.</p> <p>ПК – 5. Знання сутності завдань різних видів судових експертиз.</p> <p>ПК – 14. Знання теоретичних основ та сучасних можливостей нових видів судових експертиз.</p>
ЗК – 8. Здатність бути критичним і самокритичним.	<p>ПК – 16. Навички логічного, критичного і системного аналізу компетенції судового експерта.</p> <p>ПК – 19. Здатність до критичного та системного аналізу результатів експертного дослідження під час оцінки висновку експерта.</p>
ЗК – 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.	<p>ПК – 18. Навички самостійної підготовки проектів постанов про залучення експерта.</p> <p>ПК – 22. Уміння аналізувати результати порівняльного експертного дослідження та вірно формулювати експертні висновки.</p>
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
ФКС – 7. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	<p>ПК – 1. Знання законодавства України про судову експертизу.</p> <p>ПК – 4. Знання нормативно-правових засад судово-експертної діяльності.</p>
ФКС – 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	<p>ПК – 12. Здатність правильно застосовувати на практиці набуті теоретичні знання та норми чинного законодавства.</p> <p>ПК – 13. Навички застосування</p>

	методики вирішення ідентифікаційних та діагностичних експертних завдань.
ФКС – 11. Знання правил, методів, прийомів і засобів юридичної техніки.	ПК – 11. Навички застосування науково-технічних засобів для виявлення, фіксації і дослідження об'єктів судової експертизи.
ФКС – 16. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів.	ПК – 19. Здатність до критичного та системного аналізу результатів експертного дослідження під час оцінки висновку експерта.
ФКС – 17. Навички консультування з правових питань.	ПК – 17. Навички консультування з питань призначення судових експертиз.
ФКС – 18. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	ПК – 18. Навички самостійної підготовки проектів постанов про залучення експерта.
ФКП – фахові компетентності за профілем (спеціалізацією) (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
ФКП – 2...	ПК – 17...
ФКП – 10...	ПК – 22...
ФКП – 25...	ПК – 23...
...	...

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РНС – результати навчання за спеціальністю (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РНС – 1. Демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів у межах різних правових галузей, а також міжнародного та європейського права.	№1	РНС НД – 1.1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних і процесуальних зasad судової експертизи.
РНС – 2. Здійснювати критичний і системний аналіз правових явищ та процесів.	№2	РНС НД – 2.1. Здійснювати критичний і системний аналіз висновку експерта.
РНС – 3. Пояснювати природу й зміст основних правових інститутів і процедур національного права і особливості їх реалізації та застосування.	№1	РНС НД – 1.2. Пояснювати природу й зміст різних об'єктів судової експертизи і особливості їх експертного дослідження.
РНС – 4. Виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.	№1	РНС НД – 1.3. Виявляти проблеми у правовому регулюванні судової експертизи і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.
РНС – 5. Демонструвати знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях	№1	РНС НД – 1.4. Демонструвати знання та розуміння особливостей призначення різних видів судових експертиз.

права.		
РНС – 6. Визначати особливості публічного і приватного права з урахуванням специфіки їх предмета і методів правового регулювання.	№1	РНС НД – 1.5. Визначати особливості вирішення ідентифікаційних і діагностичних завдань судової експертизи в різних видах судової експертизи з урахуванням специфіки їх предмета і методів експертного дослідження.
РНС – 7. Характеризувати повноваження органів публічної влади.	№2	РНС НД – 2.2. Характеризувати процесуальний статус експерта і спеціаліста.
РНС – 12. Здатність продемонструвати знання і розуміння структурних підсистем матеріального і процесуального права.	№2	РНС НД – 2.3. Виявляти експертні недоліки і помилки у тексті висновку експерта. РНС НД – 2.4. Проаналізувати факти дотримання принципів судової експертизи при ознайомленні з текстом висновку експерта.
РНС – 14. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз правових документів.	№2	РНС НД – 2.9. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз результатів порівняльного експертного дослідження.
РНС – 15. Підготувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку.	№2	РНС НД – 2.10. Підготувати проекти постанови про залучення експерта.
РНС – 16. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів права.	№1	РНС НД – 1.6. Надавати консультації щодо можливостей різних видів судової експертизи і формулювання питань експертів.
РНС – 17. Застосовувати набуті знання у стандартних професійних ситуаціях методами відтворення та реконструкції.	№2	РНС НД – 2.11. Застосовувати набуті знання для висування експертних версій та формулювання експертних прогнозів методами моделювання та реконструкції.
РНС – 18. Виокремлювати юридично значущі факти і формулювати обґрутовані правові висновки.	№2	РНС НД – 2.12. Виокремлювати загальні і окремі ознаки об'єктів судової експертизи і формулювати обґрутовані експертні висновки.
РНС – 19. Використовувати правничу термінологію у процесі професійної діяльності.	№1	РНС НД – 1.7. Використовувати експертну термінологію у процесі професійної діяльності.
РНС – 20. Відшуковувати професійну інформацію й використовувати	№2	РНС НД – 2.13. Відшуковувати інформацію щодо призначення та проведення судових експертиз й використовувати інформаційні технології і

інформаційні технології і бази даних для професійної діяльності.		бази даних для професійної діяльності суб'єктів судової експертизи.
РНС – 21. Вживати організаційно-правових заходів щодо поширення ідеї правової держави, соціальної справедливості, демократії тощо.	№1	РНС НД – 1.8. Вживати організаційно-правові заходи щодо дотримання прав і основних свобод людини під час призначення та проведення судових експертиз.
РНП – результати навчання за спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		...
РНП – 1	№1	РНП НД – 1.4....
РНП – 3 ...	№1	РНП НД – 1.5 ...
....		
РНП – 11...	№2	РНП НД – 2.8...
РНП – 15...	№2	РНП НД – 2.9...
....		

Додаток 3

Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями у програмі навчальної дисципліни